

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi torjunta-ainelain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan torjunta-ainelakia muutettavaksi siten, että kasvintuotannossa käytettävien torjunta-aineiden eli kasvinsuojeluaineiden markkinoille toimittamista koskevat säännökset vastaisivat Euroopan yhteisöjen kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta annetussa direktiivissä säädettyjä vaatimuksia. Torjunta-aineet ehdotetaan luokiteltaviksi kasvinsuojeluaineiksi ja muiksi torjunta-aineiksi. Kasvinsuojeluaineiden hyväksymisestä ja rekisteröimisestä ehdotetaan annettavaksi omat, direktiivin edellyttämät säännökset. Muiden torjunta-aineiden osalta säännökset jäisivät entisen kaltaisiksi. Kasvinsuojeluaineiden ja muiden torjunta-aineiden hyväksymisen ja rekisteröinnin hallintoa koskevia säännöksiä

ei tässä yhteydessä ehdoteta muutettaviksi. Kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta annetun direktiivin yksityiskohtaisempi voimaan saattaminen tapahtuisi esityksen mukaan asetuksella. Asetuksella voitaisiin lisäksi antaa maa- ja metsätalousministeriölle valtuudet antaa tarkempia mainitusta direktiivistä johtuvia määräyksiä.

Esitys liittyy hallituksen esitykseen Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti kuin Suomen jäsenyys Euroopan unionissa. Lain voimaantulosta ehdotetaan säädettäväksi asetuksella.

PERUSTELUT

1. Nykytila

Torjunta-aineiden markkinoinnin hyväksymisen ehtoja koskevat säännökset sisältyvät torjunta-ainelakiin (327/69) ja -asetukseen (211/84) sekä niiden nojalla annettuihin alemmanasteisiin määräyksiin.

Torjunta-ainelain mukaan Suomessa ei saa hyväksyä torjunta-aineksi valmistetta, jonka käytöstä tarkoitukseensa voisi aiheutua ilmeistä vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle tai jota puutteellisen tehon vuoksi tai muusta käyttökelpoisuuteen vaikuttavasta syystä ei pidetä tarkoitukseensa sopivana. Torjunta-aineenä ei saa myydä, luovuttaa kulutukseen eikä käyttää valmistetta, jota ei ole rekisteröity torjunta-aineksi. Rekisteröinti edellyttää valmisteen tehokkuuden ja käyttökelpoisuuden,

kemiallisen koostumuksen sekä työhygieenisten ominaisuuksien sekä terveys- ja ympäristövaikutusten arviointia. Torjunta-ainevalmisteen hyväksymisestä, käytön rajoituksista ja ehdoista päättää torjunta-ainelautakunta. Lautakunnassa on edustettuina viranomaisia, joilla on torjunta-aineiden valvontaan liittyviä tehtäviä.

Vaaralliseksi luokitellun torjunta-aineen valmistuksesta, teknisestä käytöstä, varastoinnista, säilyttämisestä, myynnistä ja muusta luovutuksesta, luokituksesta ja merkinnöistä säädetään kemikaalilaissa (744/89) ja sen nojalla annetuissa alemman asteisissa säädöksissä. Muista torjunta-aineisiin tehtävistä pakkausmerkinnöistä säädetään torjunta-ainelain nojalla.

Torjunta-aineiden jäämistä elintarvikkeissa ja rehuissa säädetään erikseen elintarvikkeiden

vieraista aineista annetussa asetuksessa (755/90), eräistä elintarvikkeiden vieraista aineista annetussa kauppaja- ja teollisuusministeriön päätöksessä (756/90) sekä rehulaissa (234/93) ja sen nojalla annetuissa maa- ja metsätalousministeriön päätöksissä.

Torjunta-aineiden kuljettamisesta on voimassa, mitä vaarallisten aineiden kuljettamisesta erikseen säädetään.

2. Euroopan yhteisöjen torjunta-aine lainsäädännöstä

Euroopan yhteisön (EY) torjunta-ainelainsäädäntöön sisältyy muun muassa neuvoston direktiivit jäsenvaltioissa säädettyjen vaarallisten valmisteiden (pestisidien) luokitusta, pakkaamista ja merkintöjä koskevien jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä (78/631/ETY), jäljempänä pakkausdirektiivi, tiettyjä tehoaineita sisältävien torjunta-aineiden markkinoille saattamisen ja käytön kieltämisestä (79/117/ETY), jäljempänä kieltodirektiivi, sekä kasvinsojeluaineiden markkinoille saattamisesta (91/414/ETY), jäljempänä kasvinsojeluainedirektiivi. Kieltodirektiivi muutoksineen sisältää torjunta-aineiden myynnin tai käytön kieltämistä tai rajoittamista koskevat säännökset. Sellaisia torjunta-aineita, jotka sisältävät yhtä tai useampaa direktiivin liitteessä lueteltua tehoainetta (negatiivilista), ei saa laskea markkinoille tai käyttää.

Kasvinsojeluainedirektiivin tarkoituksena on poistaa kasvinsojeluaineiden ja kasvitutteen kaupan esteitä EY:n alueella yhdenmukaistamalla jäsenvaltioiden kasvinsojeluaineiden tarkastus- ja hyväksymisjärjestelmät. Yhteisen ennakko hyväksymisjärjestelmän tarkoituksena on lisäksi varmistaa terveyden ja ympäristön suojelun korkea taso. Direktiivi sisältää myös periaatteen, että torjunta-aineita käytetään vain tarpeen mukaan ja hyvää kasvinsojelukäytäntöä ja kasvinhuojien integroitua torjuntaa noudattaen.

Kasvinsojeluainedirektiivin mukaan kasvinsojeluaineiden hyväksymismenettely on kaksivaiheinen. Komissio päättää tehoaineiden hyväksymisestä ja pitää luetteloa hyväksymistään kasvinsojeluaineissa sallituista tehoaineista (positiiviluettelo). Jäsenvaltiot päättävät hyväksyttyä tehoainetta sisältävien valmisteiden hyväksymisestä ja rekisteröimisestä. Tehoaineen käyttökelpoisuus sekä terveys- ja ympäristövai-

kutukset arvioidaan siinä EY:n jäsenvaltiossa, johon uutta tehoainetta sisältävää valmistetta koskeva hakemus on tehty. Ennen direktiivin voimaantuloa hyväksyttyjä kasvinsojeluaineita saa edelleen käyttää 12 vuoden ajan siitä, kun direktiivi on annettu tiedoksi jäsenvaltioille. EY:ssä on käynnistetty arviointiohjelma, jolla pyritään näiden jo markkinoilla olevien tehoaineiden tutkimiseen positiiviluetteloon sisällyttämistä varten. Ensimmäiset tehoaineet saataneen positiiviluetteloon aikaisintaan vuonna 1996.

Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehdyssä sopimuksessa, jäljempänä liittymissopimus, on pakkausdirektiivin osalta sovittu neljän vuoden siirtymäajasta. Kasvinsojeluaine- ja kieltodirektiivin voimaansaattaminen edellyttää muutoksia Suomen torjunta-ainelainsäädäntöön.

3. Ehdotetut muutokset

Kasvinsojeluainedirektiivi koskee kasvin tuotannossa käytettäviä, sekä kemiallisia että biologisia torjunta-aineita (kasvinsojeluaineita). Direktiivi koskee myös geeniteknisesti muutettuja organismeja (GMO) sisältäviä kasvinsojeluaineita. Tällaisten valmisteiden hyväksyminen edellyttää, että niille on myönnetty lupa päästää GMO-organismeja ympäristöön geneettisesti muunnettujen organismien tarkoituksellisesta levittämisestä ympäristöön annetun neuvoston direktiivin (90/220/ETY) mukaisesti. Hallituksen tarkoituksena on antaa eduskunnalle esitys edellä mainitun direktiivin voimaansaattamisesta Suomessa. Torjunta-ainelain 1 §:n soveltamisalaa ehdotetaan laajennettavaksi koskemaan myös GMO-valmisteita, joista olisi lisäksi voimassa, mitä niistä erikseen säädetään.

Nykyisistä torjunta-aineista kasvinsojeluainedirektiivin piiriin eivät kuulu sisätiloissa käytettävät tuhoeläinten torjunta-aineet eivätkä hyönteiskarkotteet. Nämä tuotteet tulisivat kuulumaan EY:ssä valmisteilla olevan biosididirektiivin soveltamisalaan. Kasvinsojeluainedirektiivin soveltamisalaan kuuluvat myös muun muassa sadonkorjuun jälkeen käytettävät, varastotuhojen estämiseksi tarkoitettavat valmisteet (post harvest -tuotteet), joita ei kaikilta osin katsota Suomessa torjunta-aineiksi. Lain 3 §:ään ehdotetaan otettaviksi kasvinsojeluaineita ja muita torjunta-aineita koskevat määri-

telmät. Kasvinsuojeluaineita koskeva määritelmä vastaisi kasvinsuojeluainedirektiivin määritelmää. Muihin torjunta-aineisiin jäisivät kuulumaan muut kuin kasvintuotannossa käytettävät torjunta-aineet. Määritelmä vastaisi nykyisen lain 3 §:n 6 ja 7 kohdan määritelmiä ja tarkistettuna mainitun pykälän 8 kohdassa määriteltyjä torjunta-aineita. Rajanveto kasvinsuojeluainedirektiivin ja valmisteilla olevan biosididirektiivin välillä on jossain määrin epäselvä. Käytännössä hakemusta käsittelevä viranomainen joutuisi ratkaisemaan mahdolliset tulkintatilanteet. Kasvinsuojeluainedirektiivin soveltamisalaan kuulumattomien valmisteiden osalta noudatettaisiin edelleen voimassa olevan torjunta-ainelain mukaista menettelyä siihen saakka, kunnes EY:n biosididirektiivi saatettaisiin voimaan.

Kasvinsuojeluainedirektiivin mukaan torjunta-aineita tulee käyttää asianmukaisesti hyvän kasvinsuojelukäytännön ja integroidun torjunnan periaatteita noudattaen. Lain 2 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jossa säädettäisiin torjunta-aineiden käyttöä koskevista yleisistä vaatimuksista. Myös muiden kuin kasvinsuojeluaineiden käytöltä edellytettäisiin asianmukaisuutta. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan tarkistettavaksi siten, että siihen lisättäisiin lain koskevan myös torjunta-aineiden rekisteröintiä ja että lailla pyritään ehkäisemään torjunta-aineiden haitallisia vaikutuksia myös kasvituoille ja pohjavedelle.

Kasvinsuojeluainedirektiivin peruseriaate on, että EY:n alueella ei saa koe- ja kehitystoimintaa lukuun ottamatta luovuttaa markkinoille tai käyttää sellaisia kasvinsuojeluaineita, joita ei ole tarkastettu ja hyväksytty kyseisessä maassa. Kasvinsuojeluaineet hyväksyttäisiin ja rekisteröitäisiin edelleen kansallisesti. Kasvinsuojeluaineiden rekisteröintiä hakevalta edellytetään direktiivin mukaan pysyvää kotipaikkaa yhteisössä. Nykyisin rekisteröintiä voi hakea kotimainen valmistaja tai maahantuojat. Voimassa olevan torjunta-ainelain 4 §:n 1 momenttia ehdotetaan tarkistettavaksi siten, että siinä ei säädettäisi rekisteröinnin hakijasta. Samalla 4 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, jonka mukaan torjunta-aineiden tutkimus- ja koetoinnista yleensä edellytetään lupaa. Luvan myöntäisi kasvintuotannon tarkastuskeskus torjunta-ainelautakunnan määräämillä ehdoilla. Nykyisen lain mukaan torjunta-ainetta, jota ei ole rekisteröity, ei saa muutoin kuin tutkimus- ja koetointia tai maasta vientiä

varten valmistaa eikä tuoda maahan. Käytännössä kasvintuotannon tarkastuskeskus on myöntänyt koetointiluvat. Hakemusmenetelystä ja hakijoista sekä tutkimus- ja koetoinnista säädettäisiin tarkemmin ehdotetun 11 §:n nojalla alemmanasteisilla säännöksillä ja tarvittaessa määräyksillä.

Samassa yhteydessä ehdotetaan teknisluonteisesti tarkistettavaksi rekisteröinnin suorittavan viranomaisen nimi vastaamaan nykytilannetta. Niihin pykäliin, joissa mainitaan rekisteröintiviranomaisesta, ei tässä esityksessä ehdoteta teknisluonteisia tarkistuksia, ellei niihin samalla tehdä muita muutoksia.

Kun torjunta-ainelainsäädäntöä ja hallintoa vuonna 1984 uudistettiin, otettiin lakiin entistä selkeämmät säännökset torjunta-aineiden hyväksymisen edellytyksistä ja ehdoista lisäämällä ne lakiin 4 a—4 e §:ksi. Tarkoituksenmukaisemman asiakokonaisuuden muodostamiseksi mainitut 4 a—4 e § ehdotetaan muutettaviksi. Kasvinsuojeluaineiden hyväksymistä koskisi 4 a ja 4 c §, 4 d §:n 3 momentti ja 4 i §. Muiden torjunta-aineiden hyväksymisestä säädettäisiin 4 b §:ssä. Sekä kasvinsuojeluaineita että muita torjunta-aineita koskisi hyväksymisen peruuttamista ja muuttamista koskeva 4 d §:n 1 ja 2 momentti sekä hakemusmenettelyä, torjunta-ainelautakuntaa, muutoksenhakua ja erityistulkintoa koskevat 4 e—4 h §.

Kasvinsuojeluainedirektiivin mukainen hyväksymismenettely ei vaatimustasoltaan poikkea kovin paljon Suomen nykyisestä järjestelmästä, koska jo nykyisin torjunta-aineiden terveys- ja ympäristövaikutukset tutkitaan tarkoin ennen valmisteiden hyväksymistä ja rekisteröintiä. Kasvinsuojeluaineiden tarkastuksessa olisi direktiivin mukaan kiinnitettävä huomiota entistä enemmän kasvinsuojeluaineiden tarpeen ja ympäristönsuojelun vaatimusten selvittämiseen. Kasvintuotannon parantamiseen ei saa pyrkiä ihmisten ja eläinten terveyden ja ympäristönsuojelun kustannuksella.

Kasvinsuojeluaineen hyväksymisen edellytyksenä on lisäksi, että sen sisältämä tehoaine kuuluu komission pitämään luetteloon sallituista tehoaineista. Kasvinsuojeluainedirektiivin keskeinen ajatus on valmisteiden vastavuoroisen hyväksymisen tunnustaminen. Sen mukaan jäsenvaltion tulee pääsääntöisesti aina hyväksyä valmiste, joka jo on tutkittu ja rekisteröity jossakin toisessa jäsenvaltiossa ja josta hakija esittää tutkimukset valmisteen vaikutuksista vastaavissa maatalous-, kasvinsuojelu- ja ym-

päristöoloissa. Kuitenkin mikäli mainitut olot eivät ole vertailukelpoisia hyväksyneen maan oloihin nähden, voidaan vaatia lisätutkimuksia tai jättää valmiste hyväksymättä. Tarkoituksena on, että lähinnä Pohjoismaiden alueella tullaan oloja pitämään samankaltaisina. Kansallinen päätös on aina perusteltava ja saatettava komission vahvistettavaksi. Muutettavaan 4 a §:ään ehdotetaan otettavaksi säännökset kasvinsuojeluaineiden hyväksymisen edellytyksistä. Tarkemmin hyväksymisen edellytyksistä säädettäisiin ehdotetun 11 §:n mukaan alemmanasteisilla säännöksillä ja tarvittaessa määräyksillä.

Muiden torjunta-aineiden hyväksymisen edellytyksiä koskeva muutettu 4 b § vastaisi nykyisen lain 4 c §:n 1 momenttia.

Uusien kasvinsuojeluaineiden käyttöönoton nopeuttamiseksi direktiivi mahdollistaa positiivisille merkitsemättömiä uusia tehoaineita sisältävien valmisteiden hyväksymisen rajoituksi, enintään kolmen vuoden ajaksi. Tarvittaessa lupa voitaisiin uusia kolmeksi vuodeksi. Edellytyksenä kuitenkin on, että hyväksymisen edellytykset muutoin täyttyvät. Direktiivin mukaan poikkeustapauksissa on mahdollista hyväksyä väliaikaisesti, enintään 120 päivän ajaksi kasvinsuojeluaineita, jotka eivät täyty hyväksymiselle asetettuja ehtoja silloin, kun se on välttämätöntä ennalta arvaamattomassa vaaratilanteessa, jota ei voida muulla tavoin torjua. Jos kasvinsuojeluaineiden epäillään aiheuttavan uhan ihmisten tai eläinten terveydelle taikka ympäristölle, torjunta-ainelautakunnalla olisi mahdollisuus väliaikaisesti rajoittaa kyseisen valmisteen käyttöä ja myyntiä tai kieltää sen. Muutettavaan 4 c §:ään ehdotetaan otettaviksi säännökset direktiivin mahdollistamista poikkeuksista.

Hyväksymisen peruuttamisesta ja muuttamisesta ehdotetaan säädettäväksi 4 d §:n 1 ja 2 momentissa. Säännökset koskisivat sekä kasvinsuojeluaineita että muita torjunta-aineita. Hyväksyminen olisi peruutettava, jos hyväksymisen edellytykset eivät enää täyty tai jos päätöksen perusteena olevista seikoista on annettu väärä tai harhaanjohtavia tietoja. Hyväksyminen voitaisiin peruuttaa myös rekisteröinnin haltijan pyynnöstä. Hyväksymistä olisi muutettava, jos torjunta-aineen käyttötapaa ja käyttömääriä voidaan tieteellisen ja teknisen kehityksen perusteella muuttaa. Rekisteröinnin haltijan pyynnöstä hyväksymistä voitaisiin

muuttaa, jos hyväksymiselle asetetut vaatimukset edelleen täyttyvät.

Kasvinsuojeluainedirektiivi mahdollistaa hyväksytyn kasvinsuojeluaineen käyttötarkoituksen laajentamisen muuhun kuin rekisteröityyn käyttöön. Käyttötarkoituksen laajentamista voivat hakea maatalouden alalla toimivat viralliset tai tieteelliset tutkimuslaitokset, maatalousalan ammatilliset järjestöt ja ammattikäyttäjät. Muutettavan 4 d §:n 3 momenttiin ehdotetaan otettavaksi asiaa koskeva säännös. Alemmanasteisilla säännöksillä ja tarvittaessa määräyksillä säädettäisiin tarkemmin käyttötarkoituksen laajentamisen edellytyksistä.

Muutettu 4 e § koskisi yleisesti hakemusnettelyä ja hakemusten käsittelyä. Säännös vastaisi osin nykyisen lain 4 a §:ää. Kasvinsuojeluainedirektiivissä on säädetty yksityiskohtaisesti tehoaineita ja valmisteita koskevista tutkimusvaatimuksista, joista hakijan tulee toimittaa selvitykset jo hakemuksensa yhteydessä. Kasvinsuojeluaineiden tehoaineiden ja valmisteiden hyväksymisperusteet on säädetty direktiivissä yksityiskohtaisesti. Valmisteiden arvioinneissa on kaikissa jäsenvaltioissa noudatettava direktiivin liitteenä olevia yhdenmukaisia periaatteita. Pykälään ehdotetaan otettavaksi maininta yhdenmukaisista periaatteista.

Torjunta-ainelautakuntaa, muutoksenhakua ja erityistutkintoa koskevat 4 f—4 h § vastaisivat nykyisen lain 4 b §:ää ja 4 d—4 e §:ää.

Direktiivi velvoittaa rekisteröinnin haltijan ja niiden, joiden hakemuksesta hyväksyttyä käyttötarkoitusta on laajennettu, ilmoittamaan viranomaiselle kaikesta tiedosta, joka koskee kasvinsuojeluaineiden ja niiden sisältämien tehoainejäämien mahdollisia vaarallisia vaikutuksia. Tiedot on toimitettava myös muille jäsenvaltioille ja komissioille. Tiedot muille jäsenvaltioille ja komissioille toimitettaisiin kasvintuotannon tarkastuskeskuksen välityksellä. Uuteen 4 i §:ään ehdotetaan otettavaksi säännös kasvinsuojeluaineita koskevasta tietojenantovelvollisuudesta.

Kasvinsuojeluainedirektiivin luottamuksellisuussäännökset poikkeavat Suomen nykyisestä käytännöstä. Nykyisen käytännön mukaan viranomaiselle toimitetut asiakirjat, jotka sisältävät tietoja yksityisestä liike- tai ammatillisaisuudesta, ovat salassa pidettäviä, jollei hakija ole sopinut aiemman hakijan kanssa tietojen hyväksikäytöstä. Kasvinsuojeluainedirektiivissä on säädetty erikseen tiedoista, joita ei voi pitää liike- tai ammatillisaisuutena. Lisäksi viran-

omainen voi käyttää sille tai toisen maan viranomaiselle jätettyjä tietoja ja tutkimuksia toisen hakijan hyväksi ilman alkuperäisen hakijan lupaa, kun tehoaineen tai valmisteen hyväksymisestä on kulunut direktiivissä tarkemmin määrätty aika. Esimerkiksi valmistetta koskevia tietoja saisi käyttää toisen hakijan hyväksi kymmenen vuoden kuluttua valmisteen hyväksymisestä. Uuteen 9 a §:ään ehdotetaan otettavaksi yleissäännös torjunta-aineita koskevista tietosuojasta. Tarkemmin asiasta säädetäisiin asetuksella kasvinsuojeluaineiden ja muiden torjunta-aineiden osalta.

Alemmanasteisilla säännöksillä ja määräyksillä on tarkoitus saattaa voimaan muun muassa direktiivin tarkemmat määräykset kasvinsuojeluaineiden hakemusmenettelystä, hakijasta ja hakemuksiin liitettävistä tutkimuksista ja selvityksistä, hyväksymismenettelystä, hyväksymisen edellytyksistä ja ehdoista, arviointi- ja hyväksymisperusteista, hyväksymisen voimassaolosta, kasvinsuojeluaineiden käyttötarkoituksen laajentamisesta, kasvinsuojeluaineiden käytöstä tutkimus- ja kehitystarkoituksiin, pakkauksiin tehtävistä erityismerkinnöistä ja mahdollisista muista täytäntöönpanon edellyttämistä seikoista. Sellaisissa tapauksissa, joissa kasvinsuojeluainedirektiivi sisältää varsin yksityiskohtaisia lähinnä teknisluonteisia säännöksiä, voitaisiin määräystenantovalta delegoida edelleen maa- ja metsätalousministeriölle. Ehdotetun 11 §:n 2 momentin mukaan määräystenantovaltuus olisi sidottu liittymissopimuksen täytäntöönpanoon. Muita määräyksiä kuin mitä liittymissopimuksen täytäntöönpano edellyttää ei näin ollen voisi antaa.

Huolimatta kasvinsuojeluainedirektiivin mukaisesta tehoaineiden hyväksymismenettelystä, on EY:ssä jatkossakin ilmeisesti tarkoitus säätää erikseen tehoaineiden kielloista ja rajoituksista erillisen kieltodirektiivin nojalla. Tämän vuoksi ehdotetaan 11 §:ään otettavaksi säännös siitä, että valtioneuvoston päätöksellä voitaisiin antaa torjunta-aineiden tehoaineita koskevia kieltoja ja rajoituksia.

4. Esityksen vaikutukset

Esitys ei merkitsisi muutoksia nykyisiin torjunta-aineiden tarkastus- ja päätöksentekoviranomaisiin. Eri viranomaisten voimavaratarpeessa voisi tapahtua muutoksia, sillä viranomaisresursseja tarvittaisiin nykyistä enemmän

valmisteiden arviointiin sekä kansainvälisten tehtävien hoitamiseen. Koska kasvinsuojeluaineita koskevat säädökset ovat EY:ssäkin uusia, on tässä vaiheessa vaikea arvioida tarkemmin, millaiseksi järjestelmä muodostuu.

Toiminnanharjoittajat joutuisivat toimittamaan nykyistä perusteellisemmat tiedot ja tutkimukset tehoaineista ja valmisteista, mikä lisäksi heille aiheutuvia kustannuksia. Käytännössä taloudellisia vaikutuksia voidaan arvioida tarkemmin vasta sitten, kun direktiivin mukainen hyväksymisjärjestelmä on siirtymäkauden jälkeen saatu EY:ssä kokonaisuudessaan toimimaan. Esityksessä ehdotettujen säännösten nojalla annettavien yksityiskohtaisten säännösten tai määräysten antamisen yhteydessä voidaan taloudellisia vaikutuksia alustavasti arvioida.

Valmisteiden tarkastuksessa olisi kiinnitettävä nykyistä enemmän huomiota kasvinsuojelutuotteiden tarpeen ja ympäristönsuojelun vaatimusten selvittämiseen.

5. Asian valmistelu

Maa- ja metsätalousministeriön 2 päivänä huhtikuuta 1992 asettaman torjunta-ainetoimikunnan mietinnössä (komiteamietintö 1993:28) tarkastellaan Suomen torjunta-ainelainsäädännön, -hallinnon ja -valvonnan nykytilaa sekä EY:n torjunta-aineisiin liittyviä direktiivejä ja direktiiviluonnoksia. Mietinnössä on toimikunnan alustavat esitykset siitä, mitä muutoksia EY:n direktiivien soveltaminen edellyttäisi Suomen lainsäädäntöön ja torjunta-aineiden tarkastustoimintaan. Toimikunta on esittänyt nykyisen torjunta-ainelainsäädännön kokonaisuudistusta. Hallinnon järjestämisen osalta toimikunta on todennut muutosten liittyvän myös yleisempään valtioneuvoston kehittämiseen, josta olisi tarkoituksenmukaista saada ylemmän tason ohje ennen lakiehdotuksen laatimista.

Torjunta-ainetoimikunnan mietinnöstä pyydettiin lausunnot tärkeimmiltä torjunta-aineiden tarkastuksen, valvonnan tai käytön asiantuntijaorganisaatioilta. Lausunnonantajien mielipiteet jakautuivat siitä, olisiko torjunta-ainelainsäädäntöä yhdenmukaistettaessa EY-säädösten kanssa, säädettävä yksi väljä puitelaki tai erikseen lait kasvintuotannossa käytettäville torjunta-aineille ja biosideille. Useammassa lausunnossa esitettiin, että päävastuun rekiste-

röinnistä tulisi olla maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla. Eräissä lausunnoissa esitettiin torjunta-aineiden rekisteröinnin siirtämistä muiden kemikaalien tavoin vesi- ja ympäristöhallitukseen. Useissa lausunnoissa esitettiin torjunta-ainelautakunnan säilyttämistä vähintään neuvoa antavana elimenä, jotta kaikkien intressitahojen näkemykset voitaisiin torjunta-aineiden hyväksymisessä ottaa tarvittavassa määrin huomioon.

Koska hallinnolliset ratkaisut ovat vielä avoinna ja koska direktiivi on saatettava voimaan Suomen jäsenyyden EU:ssa toteutuessa, on esityksen valmistelussa lähdetty siitä, että torjunta-ainelakiin tehdään tässä vaiheessa kasvinsuojeluainedirektiivin edellyttämät välttämättömät muutokset.

Esitys on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä ja kasvintuotannon tarkastuskeskuksessa yhdessä virkatyönä. Esityksestä pyydettiin lausunnot ulkoasiainministeriöltä, oikeusministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, kauppa- ja teollisuusministeriöltä, sosiaali- ja terveysministeriöltä, työministeriöltä, ympäristöministeriöltä, torjunta-ainelautakunnalta, kasvintuotannon tarkastuskeskukselta, maatalouden tutkimuskeskukselta, metsäntutkimuslaitokselta, Puutarhaliitolta, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbundilta, Teknokemian Yhdistykseltä, Torjunta-ainetuottajien yhdistykseltä ja Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitolta. Lisäksi lausuntonsa toimitti Taimistoviljelijät ja Kauppapuutarhaliitto.

Saaduissa lausunnoissa esitysluonnokseen suhtauduttiin tässä vaiheessa pääosin myönteisesti. Lausunnoissa katsottiin kuitenkin varsin yleisesti, että vanhentunut torjunta-ainelainsäädäntö tulisi kiireellisesti uudistaa kokonaan ottaen huomioon EY:ssä valmisteilla oleva biosididirektiivi sekä yhteydet muuhun kemikaalihallinnon kehittämiseen. Työministeriö katsoi, että asian käsittelyä tulisi siirtää myöhemmäksi syksyyn, jolloin voitaisiin harkita yksityiskohtaisemmin myös muita erilaisia uudistusvaihtoehtoja. Ympäristöministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, oikeusministeriö, torjunta-ainelautakunta, metsäntutkimuslaitos ja Torjunta-ainetuottajien Yhdistys toivat lisäksi esille useita yksityiskohtaisia huomautuksia, jotka koskivat muun muassa soveltamisalaa ja määritelmien sisältöä, torjunta-aineiden käyttöä koskevia yleisperiaatteita, direktiivin mahdollistamia poikkeuksia hyväksymismenettelystä, koe- ja kehitystoimintaa, tietosuojavaati-

muksia ja siirtymäaikaa. Lisäksi lausunnoissa esitettiin teknisluonteisia tarkistuksia.

Lausunnoissa esitetyt huomautukset ja teknisluonteiset tarkistukset on esityksessä pyritty ottamaan huomioon.

6. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Esitys liittyy hallituksen esitykseen Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä (HE 135/1994 vp).

7. Voimaantulo

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti Suomen EU-jäsenyyden kanssa. Koska jäsenyyden tarkkaa voimaantuloaikaa ei vielä tiedetä, ehdotetaan jäsenyyden edellyttämien torjunta-ainelain muutosten voimaantulosta säädettäväksi asetuksella. Lain täytäntönnäpon edellyttämiin toimiin voitaisiin kuitenkin ryhtyä jo ennen kuin muutokset tulevat voimaan.

Kasvinsuojeluainedirektiivissä on säädetty varsin pitkältä siirtymäajasta. Kahdentoista vuoden aikana sen jälkeen kun direktiivi on annettu tiedoksi jäsenvaltioille, komission on tarkoitus arvioida uudelleen kaikki ennen direktiivin voimaantuloa markkinoilla olleet tehoaineet ja päättää niiden liittämisestä kasvinsuojeluaineissa sallittujen tehoaineiden luetteloon. Mainittu 12 vuoden ajan eli 25 päivään heinäkuuta 2003 saakka saa edelleen myydä ja käyttää ennen direktiivin voimaantuloa hyväksyttyjä kasvinsuojeluaineita. Sen jälkeen kun komissio on tehnyt päätöksen tehoaineen sisällyttämisestä liitteeseen tai päättänyt, ettei tehoainetta oteta liitteeseen, jäsenvaltioiden on varmistettava, että asianmukaiset luvat myönnetään, muutetaan tai peruutetaan säädetyin määräajan kuluessa. Ennen ehdotettujen torjunta-ainelain muutosten voimaantuloa rekisteröityjä kasvinsuojeluaineita saisi myydä ja käyttää asetuksella tarkemmin säädetyin ajan. Vanhoja, jo markkinoilla olevia kasvinsuojeluaineita voitaisiin hyväksyä aikaisemman lain vaatimusten mukaisesti asetuksella säädetyin ajan.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

torjunta-ainelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 23 päivänä toukokuuta 1969 annetun torjunta-ainelain (327/69) 2 ja 3 §, 4 §:n 1 momentti ja 4 a—4 e §,

sellaisina kuin niistä ovat 2 ja 4 a—4 e § 10 päivänä helmikuuta 1984 annetussa laissa (159/84) ja 4 §:n 1 momentti 14 päivänä elokuuta 1989 annetussa laissa (745/89), sekä

lisätään 1 §:ään uusi 2 momentti, 4 §:ään, sellaisena kuin se muutettuna mainituilla 10 päivänä helmikuuta 1984 ja 14 päivänä elokuuta 1989 annetuilla laeilla, uusi 3 momentti ja 11 §:ään uusi 2 ja 3 momentti sekä lakiin uusi 4 f—4 i ja 9 a § seuraavasti:

1 §

Tämä laki koskee myös torjunta-ainekäyttöön tarkoitettuja geeniteknisesti muutettuja organismeja sisältäviä valmisteita. Geeniteknisesti muutetuista organismeista on lisäksi voimassa, mitä niistä erikseen säädetään.

2 §

Tämä laki koskee torjunta-aineiden käyttökelpoisuuden tarkastusta, rekisteröintiä, valmistusta, maahantuontia, kauppaa, käyttöä, säilytystä ja kuljetusta sekä toimenpiteitä, joilla pyritään ehkäisemään näiden aineiden haitalliset vaikutukset ihmisten ja hyötyeläinten terveydelle, viljelykasveille, kasvituotteille, viljelymaalle, pohjavedelle sekä luonnolle ja muulle ympäristölle.

Torjunta-aineita on käytettävä asianmukaisesti ottaen huomioon hyvän kasvinsuojelukäytännön ja integroidun torjunnan periaatteet.

3 §

Käyttötarkoituksensa mukaan torjunta-aineet jaetaan kasvintuotannossa käytettäviin torjunta-aineisiin (*kasvinsuojeluaineet*) ja muihin torjunta-aineisiin.

Kasvinsuojeluaineilla tarkoitetaan aineita ja valmisteita, joita käytetään:

1) suojelemaan kasveja tai kasvituotteita haitallisilta eliöiltä tai estämään tällaisten eliöiden vaikutus;

2) vaikuttamaan kasvien elintoimintoihin muulla tavoin kuin ravinteina;

3) vaikuttamaan kasvituotteiden säilyvyyteen, jollei näihin aineisiin ja valmisteisiin sovelleta säilöntäaineita koskevia erityissäännöksiä;

4) tuhoamaan haitallisia kasveja; tai

5) tuhoamaan kasvin osia tai estämään kasvien haitallista kasvua.

Muilla torjunta-aineilla tarkoitetaan:

1) asunnoissa, karjasuojissa, varastoissa ja muissa sisätiloissa sekä rakenteellisissa laitteissa esiintyvien tuhoeläinten torjuntaan käytettäviä aineita;

2) karpäshävitteitä ja hyönteisten karkotusaineita; sekä

3) muita valmisteita, jotka käyttötarkoituksen perusteella voidaan rinnastaa tämän momentin 1—2 kohdassa mainittuihin torjunta-aineisiin.

4 §

Torjunta-aineena ei saa myydä eikä kulutukseen muutoin luovuttaa tai käyttää valmistetta, jota ei ole rekisteröity torjunta-aineeksi. Torjunta-aineen rekisteröi hakemuksesta kasvintuotannon tarkastuskeskus. Edellytyksenä rekisteröimiselle on, että torjunta-ainelautakunta on hyväksynyt valmisteen kasvinsuojeluaineena tai muuna torjunta-aineena käytettäväksi.

Valmisteilla tutkimus- ja kehitystarkoituksiin suoritettavia kokeita, jotka edellyttävät rekisteröimättömän torjunta-aineen päästämistä ympäristöön, voidaan suorittaa vain, jos kasvintuotannon tarkastuskeskus on antanut siihen luvan torjunta-ainelautakunnan määräämillä ehdoilla.

4 a §

Kasvinsuojeluaineeksi hyväksymisen edellytyksenä on:

1) että aine on asianmukaisesti tarkoitukseensa käytettynä riittävän tehokasta;

2) että sillä ei ole kohtuuttomia haittavaikutuksia kasveihin, kasvituotteisiin ja ympäristöön;

3) ettei se aiheuta kohtuuttomia kärsimyksiä torjuttaville selkärangkaisille eläimille; sekä

4) että sillä ei ole haitallisia vaikutuksia

ihmisten tai eläinten terveyteen taikka pohjaveeteen.

Kasvinsuojeluaineeksi ei saa hyväksyä valmistetta, ellei sen tehoainetta ole merkitty kasvinsuojeluaineissa sallittuja tehoaineita koskevaan Euroopan yhteisöjen luetteloon (*positiiviluettelo*) ja ellei valmisteen soveltuvuutta käyttötarkoitukseensa ole tutkittu Suomessa tai muualla, jossa maatalous-, kasvinsuojelu- ja ympäristöolot ovat samankaltaiset.

4 b §

Edellä 3 §:n 3 momentissa tarkoitetuksi muuksi torjunta-aineeksi ei saa hyväksyä valmistetta, jonka käytöstä tarkoitukseensa voisi aiheutua ilmeistä vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle tai jota puutteellisen tehon vuoksi tai muusta käyttökelpoisuuteen vaikuttavasta syystä ei pidetä tarkoitukseensa sopivana.

4 c §

Torjunta-ainelautakunta voi määrääjäksi hyväksyä sellaisen kasvinsuojeluaineen, jonka sisältämät tehoaineet eivät sisälly positiiviluetteloon, jos muut hyväksymiselle asetetut edellytykset täyttyvät.

Torjunta-ainelautakunta voi väliaikaisesti hyväksyä sellaisen kasvinsuojeluaineen, joka ei täytä hyväksymiselle asetettuja edellytyksiä, jos se on välttämätöntä kasvintuotantoa uhkaavan ennalta arvaamattoman vaaran vuoksi ja jos vaaraa ei voida torjua muilla keinoilla.

Torjunta-ainelautakunta voi väliaikaisesti rajoittaa hyväksytyn kasvinsuojeluaineen käyttöä tai myyntiä taikka kieltää sen tai olla hyväksymättä jossakin Euroopan unionin jäsenvaltiossa jo hyväksyttyä kasvinsuojeluainetta, jos kasvinsuojeluaineen todetaan tai voidaan perustellusti epäillä aiheuttavan välittömän uhan ihmisten tai eläinten terveydelle tai ympäristölle.

4 d §

Jos hyväksymisen jälkeen osoittautuu, että torjunta-aine ei enää täytä säädettyjä hyväksymisen edellytyksiä, tai jos sen hyväksymistä koskevan päätöksen perusteena olevista seikoista on annettu virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja, torjunta-ainelautakunnan tulee peruuttaa hyväksyminen. Hyväksyminen voidaan peruuttaa myös rekisteröinnin haltijan pyynnöstä.

Torjunta-ainelautakunnan on muutettava

hyväksymispäätöstä, rekisteröinnin haltijaa kuultuaan, jos torjunta-aineen käyttötapaa ja käytettäviä määriä voidaan tieteellisen ja teknisen tietämyksen kehityksen perusteella muuttaa. Hyväksymispäätöstä voidaan muuttaa myös rekisteröinnin haltijan pyynnöstä edellyttäen kuitenkin, että hyväksymiselle asetetut vaatimukset edelleen täyttyvät.

Torjunta-ainelautakunta voi sallia, rekisteröinnin haltijaa kuultuaan, hyväksytyn kasvinsuojeluaineen käytön muuhunkin kuin rekisteröityyn tarkoitukseen maatalouden alalla toimivien virallisten tai tieteellisten tutkimuslaitosten, maatalouden ammatillisten järjestöjen tai ammattikäyttäjien hakemuksesta.

4 e §

Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen tulee huolehtia siitä, että hakijan toimittama torjunta-aineen rekisteröintihakemus ja sen liitteet täyttävät niille asetetut vaatimukset ja että torjunta-aineella suoritetaan tarpeelliset tarkastukset hyväksymiselle asetettujen edellytysten selvittämiseksi. Asetuksella säädetään, mitkä valtion virastot ja laitokset ovat velvolliset kasvintuotannon tarkastuskeskuksen pyynnöstä suorittamaan torjunta-aineiden tarkastuksia.

Kasvinsuojeluaineiden arvioinneissa on noudatettava Euroopan yhteisöjen toimielimen hyväksymiä yhdenmukaisia arviointiperiaatteita.

4 f §

Maa- ja metsätalousministeriön yhteydessä on valtioneuvoston asettama torjunta-ainelautakunta.

Torjunta-ainelautakunnan tehtävänä on päättää 4 §:ssä tarkoitetusta torjunta-aineen hyväksymisestä. Torjunta-ainelautakunta määrää torjunta-aineiden käyttöä koskevista rajoituksista ja ehdoista.

Torjunta-ainelautakunnassa tulee olla edustettuina maatalouden, kasvinsuojelun, työsuojelun, terveydenhuollon, elintarvikevalvonnan ja ympäristönsuojelun viranomaisten edustajat.

Tarkemmat säännökset torjunta-ainelautakunnasta annetaan asetuksella.

4 g §

Muutosta torjunta-ainelautakunnan päätökseen haetaan valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen noudattaen mitä muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) säädetään.

4 h §

Torjunta-ainelautakunnan hyväksymistä koskevassa päätöksessä voidaan määrätä, että torjunta-aineen, jonka käyttöön liittyy erityinen vaara, myynti on sallittu ainoastaan henkilölle, joka on suorittanut tällaisen aineen käyttöön oikeuttavan erityistutkinnon.

4 i §

Rekisteröinnin haltijan tai niiden, joiden hakemuksesta käyttötarkoitusta on laajennettu, on ilmoitettava kasvintuotannon tarkastuskeskukselle sekä sen välityksellä Euroopan yhteisöjen toimielimelle ja Euroopan unionin muille jäsenvaltioille uusista tiedoista, jotka koskevat kasvinsuojeluaineiden tai niiden sisältämien tehoaineiden mahdollisia vaarallisia vaikutuksia ihmisten tai eläinten terveyteen, pohjaveteen tai ympäristöön.

9 a §

Torjunta-aineen rekisteröintihakemuksen käsittelyä varten annetut tai laaditut asiakirjat, jotka sisältävät tietoja yksityisestä liike- tai ammattisalaisuudesta, on pidettävä salassa. Asetuksella säädetään tarkemmin, mitä tietoja ei kuitenkaan voida pitää liike- tai ammattisalaisuuksina.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin asiakirjoihin sisältyviä tietoja saa käyttää toisen hakijan eduksi vain, jos ensimmäinen hakija on siihen suostunut tai jos asetuksella tarkemmin

määrätty aika on kulunut tehoaineen tai valmisteen hyväksymisestä.

11 §

Tarkemmat säännökset kasvinsuojeluaineiden hyväksymistä koskevasta hakemusmenettelystä, hyväksymismenettelystä, hyväksymisen edellytyksistä, hyväksymisen voimassaolosta, pakkauksiin tehtävistä erityismerkinnöistä sekä muista täytäntöönpanon edellyttämistä seikoista annetaan asetuksella ja sen nojalla tarvittaessa maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä.

Valtioneuvoston päätöksellä voidaan antaa määräykset torjunta-aineiden tehoaineiden kielloista ja rajoituksista.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettyään ajankohtana.

Ennen tämän lain voimaantuloa rekisteröityjä kasvinsuojeluaineita saadaan edelleen myydä taikka kulutukseen muutoin luovuttaa tai käyttää asetuksella säädettyään ajan. Poiketen siitä, mitä 4 c §:n 1 momentissa säädetään, valmis- teet, jotka ovat jo markkinoilla Euroopan yhteisössä tämän lain voimaan tullessa, saadaan hyväksyä tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden vaatimusten mukaisesti asetuksella säädettyään ajan.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 12 päivänä syyskuuta 1994

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Ole Norrback*

Laki

torjunta-ainelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 23 päivänä toukokuuta 1969 annetun torjunta-ainelain (327/69) 2 ja 3 §, 4 §:n 1 momentti ja 4 a—4 e §,

sellaisina kuin niistä ovat 2 ja 4 a—4 e § 10 päivänä helmikuuta 1984 annetussa laissa (159/84) ja 4 §:n 1 momentti 14 päivänä elokuuta 1989 annetussa laissa (745/89), sekä

lisätään 1 §:ään uusi 2 momentti, 4 §:ään, sellaisena kuin se muutettuna mainituilla 10 päivänä helmikuuta 1984 ja 14 päivänä elokuuta 1989 annetuilla laeilla, uusi 3 momentti ja 11 §:ään uusi 2 ja 3 momentti sekä lakiin uusi 4 f—4 i ja 9 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Tämä laki koskee myös torjunta-ainekäyttöön tarkoitettuja geeniteknisesti muutettuja organismeja sisältäviä valmisteita. Geeniteknisesti muutetuista organismeista on lisäksi voimassa, mitä niistä erikseen säädetään.

2 §

Tämä laki koskee torjunta-aineiden käyttökelpoisuuden tarkastusta, käyttöä, valmistusta, maahantuontia, kauppaa, säilytystä ja kuljetusta sekä toimenpiteitä, joilla pyritään ehkäisemään näiden aineiden haitalliset vaikutukset ihmisten ja hyötyeläinten terveydelle, viljelykasveille ja -maalle sekä luonnolle ja muulle ympäristölle.

2 §

Tämä laki koskee torjunta-aineiden käyttökelpoisuuden tarkastusta, rekisteröintiä, valmistusta, maahantuontia, kauppaa, käyttöä, säilytystä ja kuljetusta sekä toimenpiteitä, joilla pyritään ehkäisemään näiden aineiden haitalliset vaikutukset ihmisten ja hyötyeläinten terveydelle, viljelykasveille, kasvituotteille, viljelymaalle, pohjavedelle sekä luonnolle ja muulle ympäristölle.

Torjunta-aineita on käytettävä asianmukaisesti ottaen huomioon hyvän kasvin suojelekäytännön ja integroidun torjunnan periaatteet.

3 §

Käyttötarkoituksen mukaan jaettuina kuuluvat torjunta-aineisiin:

1) sellaiset aineet, ainesekokset ja valmisteet, jotka on tarkoitettu käytettäväksi viljelykasveja ja kasvavia pensaita sekä näistä saatuja tuotteita vahingoittavien kasvitautien ja tuhoeläinten torjuntaan ja hävittämiseen;

2) rikkaruohojen torjuntaan ja hävittämiseen käytettävät aineet ja valmisteet;

3) viljelykasvien käsittelyyn käytettävät kasvunsäätäjät, joihin luetaan siementen ja pistokkaiden tai muiden kasvinosien itämiseen ja

3 §

Käyttötarkoituksensa mukaan torjunta-aineet jaetaan kasvintuotannossa käytettäviin torjunta-aineisiin (kasvin suojeleaineet) ja muihin torjunta-aineisiin.

Kasvin suojeleaineilla tarkoitetaan aineita ja valmisteita, joita käytetään:

1) suojelemaan kasveja tai kasvituotteita haitallisilta eliöiltä tai estämään tällaisten eliöiden vaikutus;

2) vaikuttamaan kasvien elintoimintoihin muulla tavoin kuin ravinteina;

3) vaikuttamaan kasvituotteiden säilyvyyteen,

Voimassa oleva laki

juurtumiseen sekä muuhun kasvuun ja kehitykseen, kuten kukintaan ja tuleentumiseen, edistävasti tai ehkäisevästi vaikuttavat aineet, eivät kuitenkaan lannoitteet;

4) vesakkojen tai muun haitallisen kasvillisuuden ja haitallisten vesikasvien hävittämiseen tarkoitetut aineet;

5) sellaiset aineet, aineeseokset ja valmisteet, jotka on tarkoitettu käytettäväksi kasvavia puita ja puiden taimia sekä puutavaraa vahingoittavien kasvitautien ja tuhoeläinten torjuntaan ja hävittämiseen, samoin kuin puutavaran käsittelyyn ja suojaukseen tarkoitetut aineet, lukuunottamatta sahatavaran ja muiden puusta jalostettujen tuotteiden käsittelyyn ja suojaukseen käytettäviä aineita;

6) asunnoissa, karjasuojissa, varastoissa ja muissa sisätiloissa sekä rakenteellisissa laitteissa esiintyvien tuhoeläinten torjuntaan käytettävät aineet;

7) kärpäshävitteet ja hyönteisten karkotusaineet; sekä

8) muut valmisteet, jotka käyttötarkoituksen puolesta voidaan rinnastaa 1—7 kohdassa mainittuihin torjunta-aineisiin.

4 §

Torjunta-aineena ei saa myydä, kulutukseen muutoin luovuttaa tai käyttää valmistetta, jota ei ole rekisteröity torjunta-aineeksi. Torjunta-aineen rekisteröi *kotimaisen valmistajan tai maahantuojan* hakemuksesta maatilahallitus. Edellytyksenä rekisteröimiselle on, että torjunta-ainelautakunta on valmisteeseen hyväksynyt torjunta-aineena käytettäväksi.

4 a §

Maatilahallituksen asiana on huolehtia siitä, että rekisteröintihakemuksessa tarkoitettulla valmisteella suoritetaan tarpeelliset tarkastukset jäljempänä 4 c §:ssä säädettyjen edellytysten selvittämiseksi. Asetuksella säädetään, mitkä valtion laitokset ja virastot ovat velvolliset maatilahallituksen pyynnöstä suorittamaan torjunta-aineiden tarkastuksia.

Ehdotus

jollei näihin aineisiin ja valmisteisiin sovelleta säilöntäaineita koskevia erityisiä säännöksiä;

4) tuhoamaan haitallisia kasveja; tai

5) tuhoamaan kasvin osia tai estämään kasvien haitallista kasvua.

Muilla torjunta-aineilla tarkoitetaan:

1) asunnoissa, karjasuojissa, varastoissa ja muissa sisätiloissa sekä rakenteellisissa laitteissa esiintyvien tuhoeläinten torjuntaan käytettäviä aineita;

2) kärpäshävitteitä ja hyönteisten karkotusaineita; sekä

3) muita valmisteita, jotka käyttötarkoituksen perusteella voidaan rinnastaa tämän momentin 1—2 kohdassa mainittuihin torjunta-aineisiin.

4 §

Torjunta-aineena ei saa myydä eikä kulutukseen muutoin luovuttaa tai käyttää valmistetta, jota ei ole rekisteröity torjunta-aineeksi. Torjunta-aineen rekisteröi hakemuksesta *kasvintuotannon tarkastuskeskus*. Edellytyksenä rekisteröimiselle on, että torjunta-ainelautakunta on hyväksynyt valmisteeseen *kasvinsuojeluaineena tai muuna* torjunta-aineena käytettäväksi.

Valmisteilla tutkimus- tai kehitystarkoituksiin suoritettavia kokeita, jotka edellyttävät rekisteröimättömän torjunta-aineen päästämistä ympäristöön, voidaan suorittaa vain, jos kasvintuotannon tarkastuskeskus on antanut siihen luvan torjunta-ainelautakunnan määräämillä ehdoilla.

4 a §

Kasvinsuojeluaineeksi hyväksymisen edellytyksenä on:

1) että aine on asianmukaisesti tarkoitukseensa käytettynä riittävän tehokasta;

2) että sillä ei ole kohtuuttomia haittavaikutuksia kasveihin, kasvituotteisiin ja ympäristöön;

3) ettei se aiheuta kohtuuttomia kärsimyksiä torjuttaville selkärangaisille eläimille; sekä

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 b §

Valtioneuvosto asettaa torjunta-ainelautakunnan. Lautakunta on maa- ja metsätalousministeriön yhteydessä. Torjunta-ainelautakunnan tehtävänä on päättää 4 §:ssä tarkoitetusta torjunta-aineen hyväksymisestä. Torjunta-ainelautakunnalla on valta määrätä torjunta-aineiden käyttöä koskevista rajoituksista ja ehdoista.

Torjunta-ainelautakunnassa tulee olla edustettuna maatalouden, kasvinsuojelun, työsuojelun, terveydenhuollon, elintarvikevalvonnan ja ympäristönsuojelun viranomaisten edustajat.

Tarkemmat säännökset torjunta-ainelautakunnasta annetaan asetuksella.

4 c §

Torjunta-aineeksi ei saa hyväksyä valmistettua, jonka käytöstä tarkoitukseensa voisi aiheutua ilmeistä vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka jota puutteellisen tehon vuoksi tai muusta käyttökelpoisuuteen vaikuttavasta syystä ei pidetä tarkoitukseensa sopivana.

Mikäli hyväksymisen jälkeen osoittautuu, että torjunta-aine ei enää täytä säädettyjä hyväksymisen ehtoja, tulee torjunta-ainelautakunnan peruuttaa hyväksyminen.

4 d §

Torjunta-ainelautakunnan päätökseen haetaan muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudel-

4 b §

Edellä 3 §:n 3 momentissa tarkoitetuksi muuksi torjunta-aineeksi ei saa hyväksyä valmistettua, jonka käytöstä tarkoitukseensa voisi aiheutua ilmeistä vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle tai jota puutteellisen tehon vuoksi tai muusta käyttökelpoisuuteen vaikuttavasta syystä ei pidetä tarkoitukseensa sopivana.

4 c §

Torjunta-ainelautakunta voi määrääjäksi hyväksyä sellaisen kasvinsuojeluaineen, jonka sisältämät tehoaineet eivät sisälly positiiviluetteloon, jos muut hyväksymiselle asetetut edellytykset täyttyvät.

Torjunta-ainelautakunta voi väliaikaisesti hyväksyä sellaisen kasvinsuojeluaineen, joka ei täytä hyväksymiselle asetettuja edellytyksiä, jos se on välttämätöntä kasvintuotantoa uhkaavan ennalta arvaamattoman vaaran vuoksi ja jos vaaraa ei voida torjua muilla keinoilla.

Torjunta-ainelautakunta voi väliaikaisesti rajoittaa hyväksytyn kasvinsuojeluaineen käyttöä tai myyntiä taikka kieltää sen tai olla hyväksymättä jossakin Euroopan unionin jäsenvaltiossa jo hyväksyttyä kasvinsuojeluainetta, jos kasvinsuojeluaineen todetaan tai voidaan perustellusti epäillä aiheuttavan välittömän uhan ihmisten tai eläinten terveydelle tai ympäristölle.

4 d §

Jos hyväksymisen jälkeen osoittautuu, että torjunta-aine ei enää täytä säädettyjä hyväksy-

Voimassa oleva laki

ta siten kuin muutoksenhausta hallintoasioissa on säädetty.

4 e §

Torjunta-ainelautakunnan hyväksymistä koskevassa päätöksessä voidaan määrätä, että torjunta-aineen, jonka käyttöön liittyy erityinen vaara, myynti on sallittu ainoastaan henkilölle, joka on suorittanut tällaisen aineen käyttöön oikeuttavan erityistutkinnon.

(ks. voimassa oleva 4 b §)

Ehdotus

misen edellytyksiä, tai jos sen hyväksymistä koskevan päätöksen perusteena olevista seikoista on annettu virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja, torjunta-ainelautakunnan tulee peruuttaa hyväksyminen. Hyväksyminen voidaan peruuttaa myös rekisteröinnin haltijan pyynnöstä.

Torjunta-ainelautakunnan on muutettava hyväksymispäätöstä, rekisteröinnin haltijaa kuultuaan, jos torjunta-aineen käyttötapaa ja käytettäviä määriä voidaan tieteellisen ja teknisen tietämyksen kehityksen perusteella muuttaa. Hyväksymispäätöstä voidaan muuttaa myös rekisteröinnin haltijan pyynnöstä edellyttäen kuitenkin, että hyväksymiselle asetetut vaatimukset edelleen täyttyvät.

Torjunta-ainelautakunta voi sallia, rekisteröinnin haltijaa kuultuaan hyväksytyn kasvinsuojeluaineen käytön muuhunkin kuin rekisteröityyn tarkoitukseen maatalouden alalla toimivien virallisten tai tieteellisten tutkimuslaitosten, maatalouden ammatillisten järjestöjen tai ammattikäyttäjien hakemuksesta.

4 e §

Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen tulee huolehtia siitä, että hakijan toimittama torjunta-aineen rekisteröintihakemus ja sen liitteet täyttävät niille asetetut vaatimukset ja että torjunta-aineella suoritetaan tarpeelliset tarkastukset hyväksymiselle asetettujen edellytysten selvittämiseksi. Asetuksella säädetään, mitkä valtion virastot ja laitokset ovat velvolliset kasvintuotannon tarkastuskeskuksen pyynnöstä suorittamaan torjunta-aineiden tarkastuksia.

Kasvinsuojeluaineiden arvioinneissa on noudatettava Euroopan yhteisöjen toimielimen hyväksymiä yhdenmukaisia arviointiperiaatteita.

4 f §

Maa- ja metsätalousministeriön yhteydessä on valtioneuvoston asettama torjunta-ainelautakunta.

Torjunta-ainelautakunnan tehtävänä on päättää 4 §:ssä tarkoitettusta torjunta-aineen hyväksymisestä. Torjunta-ainelautakunta määrää torjunta-aineiden käyttöä koskevista rajoituksista ja ehdoista.

Torjunta-ainelautakunnassa tulee olla edustettuina maatalouden, kasvinsuojelun, työsuojelun, terveydenhuollon, elintarvikevalvonnan ja ympäristönsuojelun viranomaisen edustajat.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

(ks. voimassa oleva 4 d §)

(ks. voimassa oleva 4 e §)

Tarkemmat säännökset torjunta-ainelautakunnasta annetaan asetuksella.

4 g §

Muutosta torjunta-ainelautakunnan päätöksen haetaan valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen noudattaen, mitä muutoksenhausta hallintoasioissa säädetään.

4 h §

Torjunta-ainelautakunnan hyväksymistä koskevassa päätöksessä voidaan määrätä, että torjunta-aineen, jonka käyttöön liittyy erityinen vaara, myynti on sallittu ainoastaan henkilölle, joka on suorittanut tällaisen aineen käyttöön oikeuttavan erityistutkinnon.

4 i §

Rekisteröinnin haltijan tai niiden, joiden hakemuksesta käyttötarkoitusta on laajennettu, on ilmoitettava kasvintuotannon tarkastuskeskustelle sekä sen välityksellä Euroopan yhteisöjen toimielimelle ja Euroopan unionin muille jäsenvaltioille uusista tiedoista, jotka koskevat kasvinsuojeluaineiden tai niiden sisältämien tehoaineiden mahdollisia vaarallisia vaikutuksia ihmisten tai eläinten terveyteen, pohjaveteen tai ympäristöön.

9 a §

Torjunta-aineen rekisteröintihakemuksen käsittelyä varten annetut tai laaditut asiakirjat, jotka sisältävät tietoja yksityisestä liike- tai ammattisalaisuudesta, on pidettävä salassa. Asetuksella säädetään tarkemmin, mitä tietoja ei kuitenkaan voida pitää liike- tai ammattisalaisuuksina.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin asiakirjoihin sisältyviä tietoja saa käyttää toisen hakijan eduksi vain, jos ensimmäinen hakija on siihen suostunut tai jos asetuksella tarkemmin määrätty aika on kulunut tehoaineen tai valmisteen hyväksymisestä.

11 §

Tarkemmat säännökset kasvinsuojeluaineiden hyväksymistä koskevasta hakemusmenettelystä, hyväksymismenettelystä, hyväksymisen edellytyksistä, hyväksymisen voimassaolosta, pakkauksiin tehtävistä erityismerkinnöistä sekä muista täytäntöönpanon edellyttämistä seikoista anne-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

taan asetuksella ja sen nojalla tarvittaessa maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä.

Valtioneuvoston päätöksellä voidaan antaa määräykset torjunta-aineiden tehoaineiden kielloista ja rajoituksista.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Ennen tämän lain voimaantuloa rekisteröityjä kasvinsuojeluaineita saadaan edelleen myydä taikka kulutukseen muutoin luovuttaa tai käyttää asetuksella säädettävän ajan. Poiketen siitä, mitä 4 c §:n 1 momentissa säädetään valmisteet, jotka ovat jo markkinoilla Euroopan yhteisössä tämän lain voimaan tullessa, saadaan hyväksyä tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden vaatimusten mukaisesti asetuksella säädettävän ajan.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.
